

APSTIPRINU

Latgales industriālā tehnikuma
direktore I. Ostrovska

2022.gada 30.novembrī

**Darba aizsardzības instrukcija Nr.17
noliktavas pārzinim**

1.VISPĀRĒJĀS PRASĪBAS

1.1. Par noliktavas pārzini atļauts strādāt personām:

- ne jaunākām par 18.gadiem kuras ir instruētas un apmācītas darba drošībā, ugunsdrošībā un elektrodrošībā;

- kuru veselības stāvoklis ir pārbaudīts un atbilst profesijas prasībām;
- kuras ir apmācītas(instruētas) pirmās palīdzības sniegšanā.

1.2. Bīstamie un kaitīgie darba vides faktori strādājot noliktavā:

- nepareizs vai nepietiekošs apgaismojums;
- mikroklimats(gaisa mitrums, temperatūra, putekļi, caurvējš);
- iespējamā elektriskās strāvas iedarbība;
- ugunsbīstamība;
- darbs transporta līdzekļu kustības zonās(iekšējais, ārējais transports);
- pakrišana, pakļupšana;
- smagumu pārvietošana, nešana;
- sadursme ar nekustīgu objektu, šķērslī;
- priekšmetu krišana, uzkrišana.

1.3. Kolektīvie un individuālie aizsardzības līdzekļi:

- drošības zīmes un brīdinošie uzraksti;
- signālkārtojums;
- ventilācija(vispārējā un vietējā), pietiekošs apgaismojums;
- darba cimdi, darba apģērbs, aizsargapavi;
- augstas pamanāmības (spilgtas krāsas ar atstarojošiem elementiem) darba apģērbs vai signālapģērbs, veste;

1.4. Prasības ugunsdrošībai:

- aizliegts smēķēt sadzīves telpās, noliktavā,
- smēķēt tikai tam speciāli paredzētās un ierīkotās vietās;
- aizliegts sadzīves telpās, noliktavā un tās tiešā tuvumā rīkoties ar atklātu uguni.

1.5. Elektrodrošības prasības:

- ja elektroietaisēm bojājumu gadījumos (dzirksteļošana, deguma smaka, slēdžu uzkaršana, jūtama kaut niecīga strāvas noplūde uz elektroietaisē korpusa („sit”) u.c.,) pārtraukt darbu (izslēgt), ziņot darba devējam par radušos situāciju un darbu atsākt tikai tad, kad ir novērsti bojājumi;
- aizliegts izmantot pašdarinātas apgaismes, apsildes, ūdens sildīšanas (vārīšanas) elektroietaisē;
- ar mitrām, slapjām rokām neaiztikt elektroietaišu kontaktus, slēdžus, netīrīt tos;
- aizliegts veikt elektroietaišu, vadu, slēdžu, kontaktu u.c. remontu – tas jā dara kvalificētam personālam;
- elektroietaišu ekspluatāciju atsākt tikai tad, kad ir novērsti bojājumi;
- aizliegts remontēt elektroietaisē;
- galda lampas, telefonus u.c. biroja tehniku izvietot tā (arī pēc to pārvietošanas), lai to pieslēgšanas vadi nešķērsotu vietas, kur ir jāpārvietojas.

1.6. Darba higiēnas prasības:

- ēst tikai tam speciāli paredzētās vietās;
- mazgāt rokas pirms ēšanas un darbu beidzot;
- neturēt darba vietā dzeramo ūdeni un pārtikas produktus;
- ievērot tīrību un kārtību darba telpās un darba vietā.

1.7. Par konstatētiem iekārtu, ierīču un instrumentu bojājumiem dežurants jāziņo tiešajam darba vadītājam. Darbu uzsākt tikai pēc trūkumu novēršanas.

1.8. Nekavējoties ziņot tiešajam darba vadītājam, darba devējam vai viņa pilnvarotai personai par nelaimes gadījumu vai situāciju, kura apdraud cilvēka veselību vai dzīvību.

1.9. Smēķēšana ir aizliegta darba vietā.

1.10. Aizliegts ierasties darbā alkohola un narkotisko vielu reibumā.

2.DARBA DROŠĪBAS PRASĪBAS DARBU UZSĀKOT

2.1. Organizēt drošu darbu veikšanu un nodrošināt kārtības uzturēšanu noliktavā. **2.2.** Pārbaudīt noliktavas iekārtu(transporta ratiņi, telferis u.c.), plauktu un darbam nepieciešamo palīgierīču tehnisko stāvokli. Nodrošināt to savlaicīgu remontu.

2.3. Pārliecināties, ka darba un pārvietošanās zonās ir pietiekošs apgaismojums.

2.4. Pārbaudīt preču krautņu stabilitāti. Konstatējot to nestabilitāti, iespējamās nobrukšanas pazīmes, norobežot pieeju bīstamām vietām.

2.5. Uzvelciet darba apģērbu(ja nepieciešams – arī individuālos aizsardzības līdzekļus), rūpīgi sakārtojiet, aizpogājiet - tas nedrīkst ierobežot kustības.

2.6. Iesaistot darbos citus uzņēmuma darbiniekus, noliktavas pārzinis:

- iepazīstina darbiniekus ar veicamā darba kārtību, apjomu un specifiku;
- instruē darbiniekus par drošām darba veikšanas metodēm un izdara ierakstu instruktāžu reģistrācijas žurnālā par instruktāžas veikšanu.

2.7 Jebkādu atklātu trūkumu, bojājumu gadījumos, ja to rezultātā var tikt apdraudēta darbinieku dzīvība vai veselība, neļaut uzsākt darbus noliktavā un organizēt bojājumu novēršanu un informēt par to uzņēmuma vadību. Atļauju darbu uzsākšanai dot tikai pēc bojājumu, nepilnību novēršanas.

3.DARBA DROŠĪBAS PRASĪBAS DARBA LAIKĀ

3.1. Neielaist un neļaut uzturēties noliktavas telpās nepiederošām personām.

3.2. Veicot darbus ar dokumentiem, strādājot ar datoru iepazīties un izpildīt attiecīgajās instrukcijās noteiktās prasības.

3.3. Kontrolēt noliktavas darbā iesaistīto personu rīcību. Sekot līdzi preču, materiālu nokraušanas kārtībai un konstatējot neatbilstības(sašķiebusās krautnes u.tml.) apturēt darbu veikšanu. Dot norādījumus neatbilstību novēršanai.

3.4. Darba laikā esiet uzmanīgs un piesardzīgs. Pašam iesaistoties specifisku darbu veikšanā, iepazīties ar attiecīgo darba drošības instrukciju prasībām, tai skaitā:

- Nesot vai vedot kravu(preci) no noliktavas vai uz to, pārvietošanās laikā esiet ļoti piesardzīgi, neskrieniet. Iepriekš apskatiet pārvietošanas maršrutu un pārliecinieties, ka ceļā nav šķēršļu. Īpaši uzmanīgi pārvietojaties pa kapnēm.
- Kravu (preces) nesiet tādā daudzumā, kas neaizsedz pārvietošanās ceļa pārredzamību. Kravu no zemes celiet nevis noliecoties, bet pietupjoties
- Ar rokām preces nekraut augstāk par **2.m.** Krautnēm jābūt stabilām, tas nedrīkst būt sašķiebusās. Ja krautne sakrata nepareizi, nekavējoties izjauciet to un pārkraujiet. Neizraut atsevišķus priekšmetus no krautnes vidus.
- Lai atvērtu koka kastes un tml., lietot atbilstošus instrumentus(stangu, laužni, knaibles). Aizliegts atvērt kastes bez darba cimdiem un atbilstošiem instrumentiem.
- Atverot precēm iepakojumus esiet uzmanīgi un nesavainojiet rokas ar metāla skavām, špagatu un līmlentu asajām malām. Aizliegts ar rokām mēģināt pārraut špagatu, līmlentu un citus tamlīdzīgus materiālus, izmantojot šķēres vai nazi.

3.5. Nodrošināt, lai netiktu piekrautas un aizsprostotas ejas, gaiteni un pieejas ugunsdzēsības līdzekļiem - eju un caurbrauktuviu platums ar roku stumjamajam transportam - ne mazāks kā **1m.**, attālums starp grēdam - **0.2m.**

3.6. Izkraujot kravu no autotransporta, pirms kravas kastes, durvju atvēršanas, pārliecinieties vai krava nav bīstami izvietota kravas nodalījumā un nevar nokrist.

3.7. Nodrošināt, lai tiktu ievērota uzglabājamo preču saderība. Nenovietot tuvu(vienus virs otriem) materiālus, kas savstarpēji reaģējot var aizdegties vai cits citu sabojāt.

3.8. Nepieņemt glabāšanā materiālus, kuru uzglabāšanai ir noteiktas specifiskas prasības un noliktava nav piemērota to uzglabāšanai.

3.9. Lai pakāptos(novietojot preces u.tml) izmantot kāpnēs, kuras nodrošinātas pret izslīdēšanu, pārvietojamās platformas. Aizliegts kāpņu vietā izmantot taru, kastes un citus paliktņus. Nekāpt pa plauktu konstrukcijām.

3.10. Kāpjot pa pieslienamām u.tml. kāpnēm, nenest abās rokās priekšmetus/preces. Pieturēties!

3.11. Pa noliktavas telpām pārvietoties tikai pa tam paredzētām un norādītām vietām. Pārvietojieties uzmanīgi, neskrieniet un neveiciet asas kustības. Esiet īpaši uzmanīgi, ja:

- pārvietojiet(nesiet) jebkādu priekšmetus;
- pārvietojaties pa vietām ar nepietiekošu apgaismojumu;
- pārvietojaties pa šaurām vietām un starp šaurām plauktu rindām.

3.12. Neveikt pašam un neatļaut veikt citiem jebkādu darbus zonās, kur:

- tiek pārvietotas/krautas preces ar mobilo tehniku;
- ir sāļiebušās, nestabilas materiālu krautnes.

3.13. Aizliegts pārvietoties pa mobilās tehnikas pārvietošanās ceļiem. Īpaši piesardzīgi esiet ieejot/izejot pa noliktavu caurbrauktuve. Šķērsojot mobilās tehnikas pārvietošanās ceļus, pārliecināties, ka tuvumā nav braucoši iekrāvēji vai cita tehnika. Nešķērsot tos braucošas mobilās tehnikas vienības tiešā tuvumā.

3.14. Regulāri sekot preču nokraušanai plauktos un plauktu stāvoklim, stabilitātei. Nodrošināt, ka preces plauktos tiek nokrautas tādā daudzumā, kas nevar izsaukt plauktu salūšanu, sagāšanos un preces ir novietotas stabili, tās nevar nokrist.

4. DARBA DROŠĪBAS PRASĪBAS ĀRKĀRTĒJĀS SITUĀCIJĀS

4.1. avārija	jāpārtrauc darbs, jāizslēdz visas darbojošās iekārtas un jāveic nepieciešamie drošības pasākumi, bet ja tas nav iespējams, darbs jāpārtrauc, līdz bīstamība nav novērsta;
4.2. sprādziens	ja paaugstinās degtspējīgo vielu saturs darba vidē, darbs nekavējoties jāpārtrauc. Atsākt darbu drīkst tikai pēc tam, kad novērsts gāzu koncentrācijas paaugstināšanās cēlonis, atjaunota normāla gaisa vide;
4.3. ugunsgrēks	4.3.1. nepieciešamības gadījumā nekavējoties ziņot ugunsdzēsības dienestam (tāl. 112); 4.3.2. sākt dzēst ugunsgrēku ar darba vietā esošajiem ugunsdzēsības līdzekļiem (ugunsdzēsamo aparātu, smiltīm u.c.); 4.3.3. izsaukt uz ugunsgrēka vietu darbu vadītāju.
4.4. nelaimes gadījums	4.4.1. ja iegūta trauma vai notikusi pēkšņa saslimšana, darbs jāpārtrauc, par notikušo jāziņo tiešajam vadītājam, jāsaņem pirmā palīdzība, bet nepieciešamības gadījumā jādodas pie ārsta; 4.4.2. ja nelaimes gadījums noticis ar citu darbinieku, sniegt viņam pirmo palīdzību, pārtraukt darbu, paziņot par notikušo savam vadītājam (vai iestādes vadībai), nepieciešamības gadījumā izsaukt ātro palīdzību (tāl. 113 vai 112), saglabāt notikuma apstākļus, ja tas nerada briesmas apkārtējiem.

5. DARBA DROŠĪBAS PRASĪBAS DARBU BEIDZOT

5.1 Darba apģērbus, instrumentus un palīgierīces novietot tiem paredzētās vietās

5.2 Izslēgt apgaismojumu un ventilāciju. Ieslēgt signalizāciju un aizslēgt durvis.

5.3 Par konstatētajiem trūkumiem darba laikā un nepieciešamajiem pasākumiem to novēršanai ziņot uzņēmuma vadībai.

Sastādīja: darba aizsardzības speciālists _____ S. Naglis